

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ψ-3319 επιλεγόμενο	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μαθησιακές Δυσκολίες		
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Βενιανάκη Αικατερίνη		
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ	ΕΔΙΠ στην Εκπαιδευτική Ψυχολογία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και παρουσιάσεις video	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιστημονικής Περιοχής (Επιλεγόμενο)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (με εργασία και προσωπική μελέτη με εξετάσεις στην Αγγλική)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=1633		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Σκοπός του επιλεγόμενου μαθήματος είναι να εισαγάγει τους φοιτητές και τις φοιτήτριες στο πεδίο των Μαθησιακών Δυσκολιών και περιλαμβάνει την εννοιολογική διασαφήνιση του όρου, την οριοθέτηση του πεδίου των Μαθησιακών Δυσκολιών, την αιτιολογία, τις διαστάσεις αξιολόγησης και αντιμετώπισης.</p> <p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος αναμένεται οι φοιτητές και φοιτήτριες:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Να κατανοούν τη φύση και τα αίτια των Μαθησιακών Δυσκολιών. 2. Να μπορούν να διαφοροποιούν τις Μαθησιακές Δυσκολίες από άλλες δυσκολίες μάθησης, που αντιμετωπίζουν οι μαθητές στο σχολείο. 3. Να περιγράφουν τα χαρακτηριστικά των μαθητών με μαθησιακές δυσκολίες. 4. Να αναγνωρίζουν τις πρώιμες ενδείξεις των μαθησιακών δυσκολιών και το ρόλο της πρώιμης παρέμβασης. 5. Να γνωρίζουν και άλλες προσεγγίσεις για τη φύση, την αξιολόγηση και την αντιμετώπιση των Μαθησιακών Δυσκολιών.

6. Να γνωρίζουν τις επιπτώσεις που ενδέχεται να έχουν οι μαθησιακές δυσκολίες στην συναισθηματική κατάσταση και την κοινωνική αλληλεπίδραση των μαθητών/τριών.
7. Να κατανοούν τη σημαντικότητα της διεπιστημονικής συνεργασίας στην αξιολόγηση και αντιμετώπιση των Μαθησιακών Δυσκολιών στο σχολείο.
8. Να αναγνωρίζουν τη σημασία της ολιστικής αντιμετώπισης των μαθησιακών δυσκολιών στο σχολικό πλαίσιο.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Ομαδική εργασία
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγή στο πεδίο των Μαθησιακών Δυσκολιών. Προβλήματα ορισμού και κριτηρίων προσδιορισμού των Μαθησιακών Δυσκολιών. Ιστορική εξέλιξη των Μαθησιακών Δυσκολιών.
2. Αποσαφήνιση του όρου «Μαθησιακές Δυσκολίες», οριοθέτηση και ταξινόμηση. Σύγχρονες προσεγγίσεις για την οριοθέτηση και ταξινόμηση των Μαθησιακών Δυσκολιών. Θετικές και αρνητικές επιπτώσεις από την καταχρηστική χρήση του όρου. Συχνότητα εμφάνισης των Μαθησιακών Δυσκολιών.
3. Χαρακτηριστικά μαθητών με Μαθησιακές Δυσκολίες στην προσχολική και σχολική ηλικία.
4. Αιτιολογικοί παράγοντες των Μαθησιακών Δυσκολιών. Η γνωστική προσέγγιση (ψυχοπαιδαγωγικό μοντέλο).
5. Άλλες προσεγγίσεις ή μοντέλα για τη φύση, την αξιολόγηση και την αντιμετώπιση των Μαθησιακών Δυσκολιών: Ψυχαναλυτικές προσεγγίσεις, Οικοσυστημικές προσεγγίσεις, κοινωνικοκατασκευαστικό μοντέλο.
6. Το θεωρητικό πλαίσιο της διαδικασίας ανάγνωσης και γραφής. Μοντέλα ανάγνωσης και γραφής. Αξιολόγηση ανάγνωσης και ορθογραφίας.

7. Μαθησιακές Δυσκολίες στην παραγωγή γραπτού λόγου. Η αξιολόγηση της Γραφής. Μαθησιακές Δυσκολίες και Μαθηματικά. Η αξιολόγηση στα Μαθηματικά.
8. Σχέση Μαθησιακών Δυσκολιών με τα Προβλήματα Συναισθήματος και Συμπεριφοράς.
9. Μοντέλα ταυτοποίησης των ΜΔ (μοντέλο διάκρισης ικανότητας και επίδοσης, Μοντέλο Χαμηλής επίδοσης, Μοντέλο ενδοατομικών διαφορών, Ανταπόκριση στην Παρέμβαση / Διδασκαλία). Κριτική στα μοντέλα ταυτοποίησης.
10. Η διαδικασία της αξιολόγησης των Μαθησιακών Δυσκολιών. Τα ανιχνευτικά εργαλεία για την αξιολόγηση των Μαθησιακών Δυσκολιών.
11. Το Νομοθετικό πλαίσιο για την ταυτοποίηση και την αντιμετώπιση των Μαθησιακών Δυσκολιών. Η συνεργασία με την οικογένεια. Η σημαντικότητα της διεπιστημονικής συνεργασίας με το σχολείο, την οικογένεια και την κοινότητα.
12. Η συμβολή του περιβάλλοντος της τάξης και του σχολείου στην αντιμετώπιση των Μαθησιακών Δυσκολιών. Το συναισθηματικό κλίμα μέσα στην τάξη. Η διαφοροποιημένη διδασκαλία.
13. Διδακτικές προσεγγίσεις/παρεμβάσεις στο σχολείο για την αντιμετώπιση των Μαθησιακών Δυσκολιών.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη (πρόσωπο με πρόσωπο) Οι συναντήσεις περιλαμβάνουν εμπλουτισμένη εισήγηση, Μελέτη Περίπτωσης, εργασία σε ομάδες, καταιγισμός ιδεών.		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε στη διδασκαλία Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-learn		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	ECTS μονάδες
	Διαλέξεις	39	1,56
	Άσκηση πεδίου	8	0,32
	Αυτοτελής Μελέτη	50	2
	Τελικές εξετάσεις	3	0,12
	Σύνολο Μαθήματος	100	4
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Η αξιολόγηση γίνεται στην Ελληνική. Για τους φοιτητές/τριες Erasmus, στην Αγγλική. I. Γραπτή τελική εξέταση (100%)		

	Τα κριτήρια αξιολόγησης ανακοινώνονται στην 1 ^η συνάντηση και βρίσκονται αναρτημένα στην ηλεκτρονική σελίδα του μαθήματος στην πλατφόρμα του e-learn.
--	--

3. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΕΛΛΗΝΟΓΛΩΣΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασική βιβλιογραφία

Παντελιάδου, Σ. (2011). *Μαθησιακές Δυσκολίες και Εκπαιδευτική πράξη. Τι και Γιατί*. Πεδίο.
Πολυχρόνη, Φ. (2011). *Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες*. Πεδίο.
Τάνταρος, Σ. (επιστ. επιμ.). (2011). *Δυσκολίες Μάθησης: Αναπτυξιακές, εκπαιδευτικές και κλινικές προσεγγίσεις*. Πεδίο.

Συμπληρωματική βιβλιογραφία

Αγαλιώτης, Ι. (2004). *Μαθησιακές Δυσκολίες στα Μαθηματικά: Αιτιολογία, Αξιολόγηση, Αντιμετώπιση*. Ελληνικά Γράμματα.
Αγαλιώτης, Ι. (2011). *Το αξιολογικό σύστημα Μαθησιακών Αναγκών*. ΓΡΗΓΟΡΗ
Αναστασίου, Δ. (1998). *Δυσλεξία. Θεωρία και Έρευνα. Όψεις Πρακτικής*. Ατραπός.
Elliot, J.G. & Grigorenko, E.L. (2015). *Δυσλεξία: Νέες Προσεγγίσεις-νέες προοπτικές*. Β. Ζακοπούλου, (επιμ.). ΓΚΟΤΣΗΣ.
Fijalkow, J. (1999). *Κακοί Αναγνώστες: Γιατί; Σπ. Τάνταρος (επιμ.)*. Ελληνικά Γράμματα.
Ηλιοπούλου, Ε. (2018). *Δυσκολίες Μάθησης, Συμπεριληπτική Εκπαίδευση*. "ΠΡΟΠΟΜΠΟΣ" ΚΙΜΕΡΗΣ Κ. ΘΩΜΑΣ.
Κουρκούτας, Η. & Chartier, J.P. (Επιμ.) (2008). *Παιδιά και έφηβοι με ψυχοκοινωνικές και Μαθησιακές διαταραχές: Στρατηγικές παρέμβασης*. Τόπος.
Λιβανίου, Ε. (2004). *Μαθησιακές δυσκολίες και προβλήματα συμπεριφοράς στην κανονική τάξη*. Κέδρος.
Μουζάκη, Α. & Πρωτόπαπας, Αθ. (επιμ.) (2010). *Ορθογραφία: Μάθηση και Διαταραχές*. Gutenberg.
Νικολόπουλος Δ. (επιμ.) (2008). *Γλωσσική ανάπτυξη και διαταραχές*. Τόπος.
Παντελιάδου, Σ. (2013). *Διαφοροποιημένη Διδασκαλία. Θεωρητικές Προσεγγίσεις και Εκπαιδευτικές Πρακτικές*. ΠΕΔΙΟ.
Παντελιάδου, Σ.-Αντωνίου, Φ. (2008). *Διδακτικές προσεγγίσεις και πρακτικές για μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες*. Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Παιδαγωγικό Τμήμα Ειδικής Αγωγής.
Πετρογιάννης, Κ. (2003). *Η μελέτη της ανθρώπινης ανάπτυξης: Οικοσυστημική προσέγγιση παρουσίαση της θεωρίας του Urie Bronfenbrenner με βάση ευρήματα από τη διεθνή έρευνα*. Καστανιώτης.
Πόρποδας, Κ. (2002). *Η Ανάγνωση*. αυτοέκδοση.
Πόρποδας, Κ. (Επιμ.) (2003). *Διαγνωστική αξιολόγηση και αντιμετώπιση των μαθησιακών δυσκολιών στο δημοτικό σχολείο (Ανάγνωση, Ορθογραφία, Δυσλεξία, Μαθηματικά)*.
Σπαντιδάκης, Ι. (2004). *Προβλήματα παραγωγής γραπτού λόγου παιδιών σχολικής ηλικίας*. Ελληνικά Γράμματα.
Στασινός, Δ. (επιμ.) (2003). *Μαθησιακές δυσκολίες του παιδιού και του εφήβου. Η Εμπειρία της σύγχρονης Ευρώπης (γ' έκδ.)*. Gutenberg.
Στασινός, Δ. (2015). *Ψυχολογία του λόγου και της γλώσσας. Ανάπτυξη και παθολογία. Δυσλεξία και λογοθεραπεία*. Gutenberg.

Τζιβινίκου, Σ. (2015). *Μαθησιακές Δυσκολίες-Διδακτικές παρεμβάσεις*. [ηλεκτρ. βιβλίο] Αθήνα: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών. Διαθέσιμο στο: <http://hdl.handle.net/11419/5332>.

Τζουριάδου Μ. (2011). *Μαθησιακές δυσκολίες. Θέματα ερμηνείας και αντιμετώπισης*. Προμηθεύς.

Τρίγκα-Μερτίκα, Ε. (2010). *Μαθησιακές Δυσκολίες: Γενικές και Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες*. Γρηγόρη.

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ

ΙΕΠ (ΟΔΗΓΟΣ ΕΞΑΤΟΜΙΚΕΥΜΕΝΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΜΑΘΗΤΕΣ ΜΕ Μ.Δ).

Εκπαιδευτικό Λογισμικό για μαθητές με σοβαρές δυσκολίες μάθησης http://edugate.minedu.gov.gr/index.php?option=com_spragebuilder&view=page&id=29&Itemid=210

Εκπαιδευτικό υποστηρικτικό υλικό για μαθητές με Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες (Προσαρμογές Αναλυτικών Προγραμμάτων (Νηπιαγωγείο, Δημοτικό, Γυμνάσιο): <http://prosvasimo.iep.edu.gr/el/ekpaideush-mathitwn-me-eidikes-mathisiakes-duskolies>

Θέματα αξιοποίησης της ομάδας στη σχολική τάξη.
http://www.epimorfosi.edu.gr/images/stories/ebook/epimorfotes/sxeseis/sxeseis_sxolikh_taxh.pdf